

گزارشی از دو نشست پیرامون کتاب‌های ویتگنشتاین

ویتگنشتاین در ایران

دو سه شنبه متوالی - ۲۰ و ۲۷ آذرماه - در نشست‌های فرهنگی شهر کتاب مرکز مکتب‌اندازان آثار لودویگ ویتگنشتاین به نقد و بررسی کتاب‌های این فیلسوف پرداختند. نشست اول با عنوان «ویتگنشتاین در ایران» که با حضور دکتر مالک حسینی، دکتر مینو حجت و بابک عباسی برگزار شد به بررسی آثار ویتگنشتاین در جمله «در باب یقین»، کتاب آبی و برکه‌ها، و نشست دوم با حضور دکتر فریدون فاطمی و دکتر مالک حسینی و با عنوان «پژوهش‌های فلسفی» به بررسی دیدگاه‌های ویتگنشتاین دوم اختصاص یافت.

[تأزین صوفی فاطم]

۱) ورود ویتگنشتاین به ایران
 در نشست اول شهر مرکز مکتب‌اندازان ۲۰ آذرماه برگزار شد، دکتر مالک حسینی عضو هیأت علمی دانشنامه جهان اسلام و مترجم آثار ویتگنشتاین، تاریخچه‌ای از ورود تفکر و اندیشه‌های ویتگنشتاین به ایران مطرح کرد.

او توجعات ایرانیان به ویتگنشتاین را در دو دوره قبل از سال ۱۳۷۰ و بعد از سال ۱۳۷۰ بررسی کرد و از شرف الدین خراسانی، منوچهر بزرگمهر، دکتر شمس الدین ادیب سلطانی و دکتر شاپور اعتماد به عنوان نماینده‌های دوره اول یاد نمود و خاطر نشان کرد که در سال‌های قبل از ۱۳۷۰ به بعد مرحله دوم توجهات به اندیشه‌های ویتگنشتاین در ایران شکل گرفت. در این دوره ایرانیان بیش از پیش به این فیلسوف بازرگ غرب توجه نشان دادند، تا حدی که در دهه ۲۰۰۷ عنوان کتاب ویاغ به ۱۰۰ مقاله در این باره نوشته شد.

مالک حسینی یکی از دلایل توجه زیاد به این فیلسوف را اندیشه‌هایش در باب فلسفه دین دانست و گفت: با مطرح شدن موضوعات معرفت‌شناختی، نام ویتگنشتاین به عنوان یکی از شاخص‌ترین فیلسوفان قرن اخیر حوزه، به روز زبان‌ها بود. هر چند ویتگنشتاین برای برخی از روشنفکران دینی در مناقشات مطرح شده، صاحب نظر بود اما در گروه مخالفان روشنفکری دینی مثل مستدین مدرن‌ها نیز طرفدارانی داشت. با این وجود افرادی بودند که اندیشه‌ها و دیدگاه‌های کارل پوپر را بر ویتگنشتاین ترجیح می‌دادند. برای برخی شخصیت فکری او، برای برخی نیز زندگی او و حائز اهمیت بوده و هست. مالک حسینی که خود مترجم چند اثر از آثار ویتگنشتاین از جمله کتاب آبی و برکه‌ها است، کتاب برکه‌ها را مجموعه‌ای از یادداشت‌های منتخب و موفق ویتگنشتاین دانست و از ارزش بالای این اثر سخن گفت. و در ادامه با خواندن آخرین بند کتاب برکه‌ها با این مضمون که: نمی‌توانی حرف زدن خدا با کسی دیگر را بشنوی مگر آن که خودت همان کسی باشی، بر وجود اندیشه‌های ویتگنشتاین به مورد باورهای دینی در کنار دیگر اندیشه‌های او تأکید کرد. ● معرفت و یقین پای‌های اندیشه ویتگنشتاین

دکتر مینو حجت که رساله دکتری‌اش خود را در زمینه معرفت‌شناسی ویتگنشتاین ارائه کرده است، درباره کتاب «در باب یقین» - که در کنار «پژوهش‌های فلسفی» و «رساله منطقی - فلسفی» جزو سه اثر ماندگار ویتگنشتاین است - گفت: این کتاب نمونه کاملی از یک اثر سهل و ممتنع است ولی رسیدن به آنچه ویتگنشتاین می‌خواهد گیج‌کننده و مشکل است و فهم آنچه او در این کتاب می‌گوید نیاز به تأمل بسیار دارد. کتاب در باب یقین مثل بقیه آثار ویتگنشتاین متأخر مجموعه‌ای از اندیشه‌های پراکنده و حول محور معرفت و یقین است. دکتر حجت توجه به این ساله را از نیمه ششم ردیف کرد و گفت: ویتگنشتاین ضمن نوشتن این یادداشت‌ها مشغول کتدو کاو و حل مسأله بوده است و اینگونه نبوده که به یک نتیجه قطعی رسیده باشد و حال بخواد حل مسأله را در اختیار ما بگذارد. ایشان اقتضای اینگونه اندیشه‌های ویتگنشتاین است، این است که این نوشته‌ها هیچ ترتیب خاصی ندارند و این دقیقاً مناسب با نوع ویتگنشتاین است. اینطور نیست که هر کسی بتواند اینگونه اندیشه‌های ویتگنشتاین را در باب امور هستی و ویتگنشتاین برای پی بردن به کنه امور هستی و برای توصیف آن، به جای پیوستگی، گسسته گویند و برمی‌زنند و از زوایای مختلف به امور می‌نگرد تا تصاویر همه‌جانبه‌ای از موضوع ارائه دهد. قطعاً اندیشه‌های ویتگنشتاین در هیچ قالب دیگری جز این قالب یقین نیست و ما باید این نکته را در یادگیری و فهم آثار او در نظر داشته باشیم.

ویتگنشتاین می‌گوید: اگر بخوایم ترتیبی به نوشته‌هایم بدهیم، این ساله آنها را فلج می‌کند، بنابراین این گفته مینو حجت ما به عنوان خواننده علاقه مند به آثار او و اندیشه‌اش باید توجه داشته باشیم که ویتگنشتاین‌ها را در یک قالب کلی تا چه حد می‌تواند موفق یا آنچه مطلوب ویتگنشتاین بوده است، باشد.

دکتر حجت در ادامه ویتگنشتاین را ناقص فلسفی ورتزی برای معمول در معرفت و یقین دانست و گفت: قصد ویتگنشتاین این بوده که غباری را که فیلسوفان سنتی برافه کرده بودند، از روی ماغیم کنار بزنند تا بتوانیم این باره روشن‌تر درک کنیم.

سپس وی گفت: فلسفه ویتگنشتاین قابل خلاصه کردن نیست و با خلاصه کردن آن ارزش‌هایش می‌کامی و مفاهیم ویتگنشتاین که توسط ویتگنشتاین پرداختن به توجیه معنای یقین، تکلیف می‌مانند است یعنی ما نه می‌توانیم نسبت به این باورهای یقینی ادعای داشتن کنیم و نه می‌توانیم نسبت به

پویایی اندیشه خواند، ایشان با ورود به کتاب پژوهش‌های فلسفی این فیلسوف بزرگ، همانند دیگر سخنوران و مترجمان آثار ویتگنشتاین که در نشست اول به بیان نظریات خود پرداختند، مسائل مطرح شده توسط ویتگنشتاین را حل نداشتند و سخت فهم دانستند و علت این امر را حرکت ویتگنشتاین در جاده‌ای ناهموار و نامشخص بیان کرد که باعث گم شدن مخاطب هم شده است. او چه دیگر سخنی اثر اثر دیدگاه‌های جدیدی است که ویتگنشتاین برای مخاطب خود طرح می‌کند، کنجگرای خواننده خود را بیشتر برمی‌انگیزد. اما همچنان که مترجم این اثر هم به این مطالب اشاره کرد، در عین حالی که این نکته جایب است، بعضی اوقات و در برخی قسمت‌ها، به خواننده لطمه می‌زند به طوری که حتی طرح و روش خود سؤال هم با مشکل مواجه می‌شود. در مجموع منطقی این کتاب دارای ابهام است و این مطلب گذشته از خواننده، برای خود ویتگنشتاین هم مشکل ساز است. این ویژگی پژوهش‌های فلسفی، جای هرگونه تفسیری از سوی خواننده را باز می‌گذارد و به گونه‌ای است که به قول یکی از بزرگان فلسفه زمان، می‌توانیم به تعداد خواننده، تفسیر داشته باشیم.

رساله دیگر که مترجم این کتاب به آن اشاره کرد، این است که ویتگنشتاین در این اثر علاوه بر ابهاماتی که برای خواننده ایجاد می‌کند، یک مطلب را هم به طور پیوسته و مستقل مطرح نمی‌کند. خالق این اثر برخلاف دوره فکری متقدم خود که در «رساله منطقی - فلسفی»، جمله‌ها را از نتیجه‌ها شروع می‌کرد و ناماً قضیه‌ها را به صورت حکم مطرح می‌کرد، در دوره متأخر فکری‌اش و در پژوهش‌های فلسفی هیچ‌گونه استدلال و نتیجه‌ای را مطرح نمی‌کند که این مسأله نیز مشکلی دیگر در خوانش این رساله به وجود آورده است. به طوری که خواننده هر چند از این کتاب‌نماز به تأمل و اندیشه وارد کرد.

توجهی می‌کند، در حقیقت کتاب در باب یقین همانند سرخ و کلبیدی برای ارزش‌های دنیوی فهم «در سگفتارهای در باب دینی» است. این درسگفتارها آن چنان که بابک عباسی توضیح داد، مجموعه‌ای از گردآوری شده از یادداشت‌های شاگردان ویتگنشتاین از کلاس‌های درس وی در باب زبان‌شناسی، روان‌شناسی، زیبایی‌شناسی و... است که حالت گفت‌وگو دارند. بدین صورت که در ویتگنشتاین، شاگردان و مخاطب فرضی او یا یکدیگر در مورد مباحث مطرح شده بحث و گفت‌وگو می‌پردازند، و تنها مسأله‌ای که در این اثر موجب دشواری درک و فهم موضوعات می‌شود، نامشخص بودن رازی‌های هر دیالوگ است.

مترجم «درین گفتارهایی در باب دینی» گفت: با مطالعه در باب یقین، تصویر ما از باور کامل می‌شود چون ویتگنشتاین در هیچ یک از آثارش مباحثی از چنین منضم در مورد باور بیان نکرده است. همه تلاش ویتگنشتاین در این اثر روشن کردن سرشت و باور دینی است؛ اول آن از آن جهت که باور است و دوم از آن جهت که باور دینی است. اما منظور که خودشن می‌گوید و معنای باور ما شخص خود، معنای باور دینی نیز نمایان می‌شود.

وی در ادامه گفت: باورهای دینی را با هیچ یک از مفاهیم و امور جهان، برای ما تاریکی و ابهام ایجاد نمی‌توانیم هماغونه که با باورهای دیگر برخورد می‌کنیم؛ باور باور دینی مواجه شویم، به همین جهت ویتگنشتاین قصد را در تفسیر تازه‌ای از باورهای دینی ارائه دهد. از نظر او مفهوم باور دینی با ایمان در باور دینی یا گفتمان باور است؛ جایگاه باور یقینی در گفتمان فلسفی است.

ویتگنشتاین در «درس گفتارهایی در باب دینی» همواره از روز جزا، حیات پس از مرگ و این قبیل شخصی، بنابراین از عینیت برخوردار است و این یقین عینی دارای مراتبی است، یعنی قابلیت تغییر دارد، می‌توان آن را کم یا زیاد کرد و یا حتی از بین برد و نیز احتمال خطا بودن آن هم وجود دارد اما این همه از تفاسیر نکته اصلی این است که این مجموعه هرگز دچار خطا نمی‌شود زیرا کشف خطاها هم باید با یقین همراه باشد به تعبیر دیگر حتی شک کردن هم نیازمند یقین است.

● باور دینی نزد ویتگنشتاین
 بابک عباسی دانشجوی دوره دکتری فلسفه مؤسسه فلسفه و حکمت ایران که در حال حاضر مشغول ترجمه «درس گفتارهایی در باب دینی» است ویتگنشتاین در باب این اثر گفت: این تنها اثر ویتگنشتاین است که در کتاب «در باب یقین» - که دکتر مینو حجت آن را ترجمه کردند - بسیار مورد استناد و راجع قرار گرفته است و شاید توان این اثر را مهم‌ترین منبع و نظریه این فیلسوف در باب دین به شمار آورد.

بابک عباسی در توضیح بیشتر این اثر گفت: این برخی از جریان‌های معاصر فلسفه را نقل می‌کند و شرحی مدهلانه بر این گفتارها می‌نویسد که قطعاً این درس گفتارها مانند اثر دیگر ویتگنشتاین سخت و دشوار است اما خوانش و فهم صحیح از کتاب در باب یقین به درک راحت‌تر این اثر کمک‌شایان

هر چند ویتگنشتاین برای برخی از روشنفکران دینی در مناقشات مطرح شده، صاحب نظر بود اما در گروه مخالفان روشنفکری دینی مثل مستدین مدرن‌ها نیز طرفدارانی داشت

ویتگنشتاین بصیرت‌مندانه توصیه می‌کند: این نگاه کردن و دیدن برای او اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. چنان که در آثارش مکرر بر این موضوع تأکید می‌کند، بویژه به اهل فلسفه می‌گوید که بسیاری از مشکلات ناشی از ندیدن مطالب بیهیمی آنها بسیار مهمی است که مشکلات را حل می‌کند، همچنین در بند ۶۶ کتاب می‌نویسد: «فکر نکن، نگاه کن».

معنای فکر نکن در این بند، نفی تفکر و اندیشیدن نیست، بلکه منظور ویتگنشتاین این است که از اندیشیدن درباره مسائل سطحی و جزئی باید اجتناب کرد و باید یا فراتر یعنی در حوزه کلی نهاد. دکتر حسینی دلیل اهمیت دیدن را برای ویتگنشتاین در نقلی او از رساله فقه‌اندازان دانست و گفت: روش ویتگنشتاین برای فهمیدن و یاد گرفتن و بلد شدن، دیدن و دیدن و دیدن است. دیدن در پی بدبین‌ترین چهره‌ای امور نبوده و به تعبیر فلسفی‌تر در پی نظریه‌پردازی نبوده. از نظر او در پی نظریه بودن کار علم است.

دکتر حسینی گفت: ویتگنشتاین در فلسفه به جای تبیین بر توصیف تأکید دارد. وی به جای تبیین مسأله‌ای و بیان علت چیزی و توضیح روشن‌سازی تأکید می‌کند و روشن‌سازی را هدف فلسفه می‌داند. وی در ادامه گفت: فلسفه باید نشان دهد چایی که سالی‌ها در پی آن می‌باشیم، واقع در می‌یابیم که مسأله‌ای وجود ندارد و اگر به کارایمان نظم و سامان درستی بدهیم، مسائل همه حل می‌شوند. دشواری در نظر او در یافتن راه حل نیست، بلکه دشواری، پذیرفتن یک راه حل و افشاری بر آن است. البته ویتگنشتاین می‌پذیرد که ما انسان‌ها و همواره فکر می‌کنیم و این فکر کردن، ما یعنی کاربرد زبان. از نظر ویتگنشتاین زبان و این هزارویکی است که ما در آن زندگی هستیم و این روز همواره به فلسفه نیازمندیم؛ لذا در فلسفه ویتگنشتاین به هیچ وجه با مرگ فلسفه مواجه نیستیم، بلکه فلسفه همواره به معنای دیدن پیوسته و یافتن کاربرد صحیح زبان است.

فلسفه ویتگنشتاین

باور دینی در فلسفه ویتگنشتاین

سازمان عقیدتی-سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران برگزار می‌کند:
دومین دوره «همایش اندیشه‌فلسفه‌ارزش» با استفساد از تجارب دوره نخست در نیمه دوم سال ۱۳۸۷ برگزار می‌شود. بدین وسیله از کلیه پژوهشگران، نویسندگان و مترجمان ارتشی و نیز کلیه نویسندگان و ناشرانی که آثاری پیرامون ارتش منتشر ساخته اند دعوت می‌شود تا آثار خود را تألیف و ترجمه شده خود، در موضوعات مختلف را به فرماندهان همایش ارسال نمایند.
 لوح به ذکر دست‌نمائی آثار ارتشی، پس از بررسی توسط هیأت داوران، به رأی گذاشته شده و از پدیدآورندگان برگزیده تقدیر خواهد شد.

شرایط پذیرش آثار
 ۱. نویسندگان (اعم از شاغل و بازنشسته) می‌توانند کلیه آثار خود را در تمامی زمینه‌ها به دبیرخانه همایش ارسال نمایند. از نویسندگان و ناشران غیرارتشی، تنها آثاری پذیرفته می‌شود که مربوط به موضوعات ارتش باشد.
 ۲. آثار منتشرشده بر فیل و بعد از انقلاب اسلامی قابل ارائه می‌باشند. بدین جهت ویژه قانونی صاحبان آثار نیز با سازمان عقیدتی-سیاسی ارتش، هماهنگی و شماره تلفن تماس صاحبان آثار پذیرفته شود.
 ۳. ضروری است که هر اثر (کتاب) و نسخه به انضمام یک برگ بکلمه اثر و زندگینامه نویسنده ارسال شود.

زمان ارسال آثار
 شرکت کنندگان در همایش می‌توانند آثار خود را به دبارت عقیدتی-سیاسی ارتش تحویل دهند و یا با پست سراسری یا پست مختلط تا تاریخ ۸۷/۳/۳۰ به صندوق پستی ۱۹۱۴ - ۱۱۱۵۵ ارتش و در پست بانک عیاری همایش اندیشه و فلسفه ارتش را نیز بکنند.
 ضمناً در هنگام ارسال آثار، حتماً نامشانی دقیق پستی، کدپستی و شماره تلفن تماس صاحبان آثار پذیرفته شود.

نشانی دبیرخانه
 تهران، خیابان دفتر فرعی ارتش، خیابان شهید حنیف بیهارستان ۵۰۲ ارتش، سازمان عقیدتی-سیاسی ارتش، آدرس: تهران، خیابان استاد بهارآباد، پلاک ۱۹۸۹، ۱۹۹۰، ۱۹۹۱، ۱۹۹۲، ۱۹۹۳، ۱۹۹۴، ۱۹۹۵، ۱۹۹۶، ۱۹۹۷، ۱۹۹۸، ۱۹۹۹، ۲۰۰۰، ۲۰۰۱، ۲۰۰۲، ۲۰۰۳، ۲۰۰۴، ۲۰۰۵، ۲۰۰۶، ۲۰۰۷، ۲۰۰۸، ۲۰۰۹، ۲۰۱۰، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲، ۲۰۱۳، ۲۰۱۴، ۲۰۱۵، ۲۰۱۶، ۲۰۱۷، ۲۰۱۸، ۲۰۱۹، ۲۰۲۰، ۲۰۲۱، ۲۰۲۲، ۲۰۲۳، ۲۰۲۴، ۲۰۲۵، ۲۰۲۶، ۲۰۲۷، ۲۰۲۸، ۲۰۲۹، ۲۰۳۰، ۲۰۳۱، ۲۰۳۲، ۲۰۳۳، ۲۰۳۴، ۲۰۳۵، ۲۰۳۶، ۲۰۳۷، ۲۰۳۸، ۲۰۳۹، ۲۰۴۰، ۲۰۴۱، ۲۰۴۲، ۲۰۴۳، ۲۰۴۴، ۲۰۴۵، ۲۰۴۶، ۲۰۴۷، ۲۰۴۸، ۲۰۴۹، ۲۰۵۰، ۲۰۵۱، ۲۰۵۲، ۲۰۵۳، ۲۰۵۴، ۲۰۵۵، ۲۰۵۶، ۲۰۵۷، ۲۰۵۸، ۲۰۵۹، ۲۰۶۰، ۲۰۶۱، ۲۰۶۲، ۲۰۶۳، ۲۰۶۴، ۲۰۶۵، ۲۰۶۶، ۲۰۶۷، ۲۰۶۸، ۲۰۶۹، ۲۰۷۰، ۲۰۷۱، ۲۰۷۲، ۲۰۷۳، ۲۰۷۴، ۲۰۷۵، ۲۰۷۶، ۲۰۷۷، ۲۰۷۸، ۲۰۷۹، ۲۰۸۰، ۲۰۸۱، ۲۰۸۲، ۲۰۸۳، ۲۰۸۴، ۲۰۸۵، ۲۰۸۶، ۲۰۸۷، ۲۰۸۸، ۲۰۸۹، ۲۰۹۰، ۲۰۹۱، ۲۰۹۲، ۲۰۹۳، ۲۰۹۴، ۲۰۹۵، ۲۰۹۶، ۲۰۹۷، ۲۰۹۸، ۲۰۹۹، ۲۱۰۰، ۲۱۰۱، ۲۱۰۲، ۲۱۰۳، ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۶، ۲۱۰۷، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۰، ۲۱۱۱، ۲۱۱۲، ۲۱۱۳، ۲۱۱۴، ۲۱۱۵، ۲۱۱۶، ۲۱۱۷، ۲۱۱۸، ۲۱۱۹، ۲۱۲۰، ۲۱۲۱، ۲۱۲۲، ۲۱۲۳، ۲۱۲۴، ۲۱۲۵، ۲۱۲۶، ۲۱۲۷، ۲۱۲۸، ۲۱۲۹، ۲۱۳۰، ۲۱۳۱، ۲۱۳۲، ۲۱۳۳، ۲۱۳۴، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۱۳۷، ۲۱۳۸، ۲۱۳۹، ۲۱۴۰، ۲۱۴۱، ۲۱۴۲، ۲۱۴۳، ۲۱۴۴، ۲۱۴۵، ۲۱۴۶، ۲۱۴۷، ۲۱۴۸، ۲۱۴۹، ۲۱۵۰، ۲۱۵۱، ۲۱۵۲، ۲۱۵۳، ۲۱۵۴، ۲۱۵۵، ۲۱۵۶، ۲۱۵۷، ۲۱۵۸، ۲۱۵۹، ۲۱۶۰، ۲۱۶۱، ۲۱۶۲، ۲۱۶۳، ۲۱۶۴، ۲۱۶۵، ۲۱۶۶، ۲۱۶۷، ۲۱۶۸، ۲۱۶۹، ۲۱۷۰، ۲۱۷۱، ۲۱۷۲، ۲۱۷۳، ۲۱۷۴، ۲۱۷۵، ۲۱۷۶، ۲۱۷۷، ۲۱۷۸، ۲۱۷۹، ۲۱۸۰، ۲۱۸۱، ۲۱۸۲، ۲۱۸۳، ۲۱۸۴، ۲۱۸۵، ۲۱۸۶، ۲۱۸۷، ۲۱۸۸، ۲۱۸۹، ۲۱۹۰، ۲۱۹۱، ۲۱۹۲، ۲۱۹۳، ۲۱۹۴، ۲۱۹۵، ۲۱۹۶، ۲۱۹۷، ۲۱۹۸، ۲۱۹۹، ۲۲۰۰، ۲۲۰۱، ۲۲۰۲، ۲۲۰۳، ۲۲۰۴، ۲۲۰۵، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۰۸، ۲۲۰۹، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، ۲۲۱۲، ۲۲۱۳، ۲۲۱۴، ۲۲۱۵، ۲۲۱۶، ۲۲۱۷، ۲۲۱۸، ۲۲۱۹، ۲۲۲۰، ۲۲۲۱، ۲۲۲۲، ۲۲۲۳، ۲۲۲۴، ۲۲۲۵، ۲۲۲۶، ۲۲۲۷، ۲۲۲۸، ۲۲۲۹، ۲۲۳۰، ۲۲۳۱، ۲۲۳۲، ۲۲۳۳، ۲۲۳۴، ۲۲۳۵، ۲۲۳۶، ۲۲۳۷، ۲۲۳۸، ۲۲۳۹، ۲۲۴۰، ۲۲۴۱، ۲۲۴۲، ۲۲۴۳، ۲۲۴۴، ۲۲۴۵، ۲۲۴۶، ۲۲۴۷، ۲۲۴۸، ۲۲۴۹، ۲۲۵۰، ۲۲۵۱، ۲۲۵۲، ۲۲۵۳، ۲۲۵۴، ۲۲۵۵، ۲۲۵۶، ۲۲۵۷، ۲۲۵۸، ۲۲۵۹، ۲۲۶۰، ۲۲۶۱، ۲۲۶۲، ۲۲۶۳، ۲۲۶۴، ۲۲۶۵، ۲۲۶۶، ۲۲۶۷، ۲۲۶۸، ۲۲۶۹، ۲۲۷۰، ۲۲۷۱، ۲۲۷۲، ۲۲۷۳، ۲۲۷۴، ۲۲۷۵، ۲۲۷۶، ۲۲۷۷، ۲۲۷۸، ۲۲۷۹، ۲۲۸۰، ۲۲۸۱، ۲۲۸۲، ۲۲۸۳، ۲۲۸۴، ۲۲۸۵، ۲۲۸۶، ۲۲۸۷، ۲۲۸۸، ۲۲۸۹، ۲۲۹۰، ۲۲۹۱، ۲۲۹۲، ۲۲۹۳، ۲۲۹۴، ۲۲۹۵، ۲۲۹۶، ۲۲۹۷، ۲۲۹۸، ۲۲۹۹، ۲۳۰۰، ۲۳۰۱، ۲۳۰۲، ۲۳۰۳، ۲۳۰۴، ۲۳۰۵، ۲۳۰۶، ۲۳۰۷، ۲۳۰۸، ۲۳۰۹، ۲۳۱۰، ۲۳۱۱، ۲۳۱۲، ۲۳۱۳، ۲۳۱۴، ۲۳۱۵، ۲۳۱۶، ۲۳۱۷، ۲۳۱۸، ۲۳۱۹، ۲۳۲۰، ۲۳۲۱، ۲۳۲۲، ۲۳۲۳، ۲۳۲۴، ۲۳۲۵، ۲۳۲۶، ۲۳۲۷، ۲۳۲۸، ۲۳۲۹، ۲۳۳۰، ۲۳۳۱، ۲۳۳۲، ۲۳۳۳، ۲۳۳۴، ۲۳۳۵، ۲۳۳۶، ۲۳۳۷، ۲۳۳۸، ۲۳۳۹، ۲۳۴۰، ۲۳۴۱، ۲۳۴۲، ۲۳۴۳، ۲۳۴۴، ۲۳۴۵، ۲۳۴۶، ۲۳۴۷، ۲۳۴۸، ۲۳۴۹، ۲۳۵۰، ۲۳۵۱، ۲۳۵۲، ۲۳۵۳، ۲۳۵۴، ۲۳۵۵، ۲۳۵۶، ۲۳۵۷، ۲۳۵۸، ۲۳۵۹، ۲۳۶۰، ۲۳۶۱، ۲۳۶۲، ۲۳۶۳، ۲۳۶۴، ۲۳۶۵، ۲۳۶۶، ۲۳۶۷، ۲۳۶۸، ۲۳۶۹، ۲۳۷۰، ۲۳۷۱، ۲۳۷۲، ۲۳۷۳، ۲۳۷۴، ۲۳۷۵، ۲۳۷۶، ۲۳۷۷، ۲۳۷۸، ۲۳۷۹، ۲۳۸۰، ۲۳۸۱، ۲۳۸۲، ۲۳۸۳، ۲۳۸۴، ۲۳۸۵، ۲۳۸۶، ۲۳۸۷، ۲۳۸۸، ۲۳۸۹، ۲۳۹۰، ۲۳۹۱، ۲۳۹۲، ۲۳۹۳، ۲۳۹۴، ۲۳۹۵، ۲۳۹۶، ۲۳۹۷، ۲۳۹۸، ۲۳۹۹، ۲۴۰۰، ۲۴۰۱، ۲۴۰۲، ۲۴۰۳، ۲۴۰۴، ۲۴۰۵، ۲۴۰۶، ۲۴۰۷، ۲۴۰۸، ۲۴۰۹، ۲۴۱۰، ۲۴۱۱، ۲۴۱۲، ۲۴۱۳، ۲۴۱۴، ۲۴۱۵، ۲۴۱۶، ۲۴۱۷، ۲۴۱۸، ۲۴۱۹، ۲۴۲۰، ۲۴۲۱، ۲۴۲۲، ۲۴۲۳، ۲۴۲۴، ۲۴۲۵، ۲۴۲۶، ۲۴۲۷، ۲۴۲۸، ۲۴۲۹، ۲۴۳۰، ۲۴۳۱، ۲۴۳۲، ۲۴۳۳، ۲۴۳۴، ۲۴۳۵، ۲۴۳۶، ۲۴۳۷، ۲۴۳۸، ۲۴۳۹، ۲۴۴۰، ۲۴۴۱، ۲۴۴۲، ۲۴۴۳، ۲۴۴۴، ۲۴۴۵، ۲۴۴۶، ۲۴۴۷، ۲۴۴۸، ۲۴۴۹، ۲۴۵۰، ۲۴۵۱، ۲۴۵۲، ۲۴۵۳، ۲۴۵۴، ۲۴۵۵، ۲۴۵۶، ۲۴۵۷، ۲۴۵۸، ۲۴۵۹، ۲۴۶۰، ۲۴۶۱، ۲۴۶۲، ۲۴۶۳، ۲۴۶۴، ۲۴۶۵، ۲۴۶۶، ۲۴۶۷، ۲۴۶۸، ۲۴۶۹، ۲۴۷۰، ۲۴۷۱، ۲۴۷۲، ۲۴۷۳، ۲۴۷۴، ۲۴۷۵، ۲۴۷۶، ۲۴۷۷، ۲۴۷۸، ۲۴۷۹، ۲۴۸۰، ۲۴۸۱، ۲۴۸۲، ۲۴۸۳، ۲۴۸۴، ۲۴۸۵، ۲۴۸۶، ۲۴۸۷، ۲۴۸۸، ۲۴۸۹، ۲۴۹۰، ۲۴۹۱، ۲۴۹۲، ۲۴۹۳، ۲۴۹۴، ۲۴۹۵، ۲۴۹۶، ۲۴۹۷، ۲۴۹۸، ۲۴۹۹، ۲۵۰۰، ۲۵۰۱، ۲۵۰۲، ۲۵۰۳، ۲۵۰۴، ۲۵۰۵، ۲۵۰۶، ۲۵۰۷، ۲۵۰۸، ۲۵۰۹، ۲۵۱۰، ۲۵۱۱، ۲۵۱۲، ۲۵۱۳، ۲۵۱۴، ۲۵۱۵، ۲۵۱۶، ۲۵۱۷، ۲۵۱۸، ۲۵۱۹، ۲۵۲۰، ۲۵۲۱، ۲۵۲۲، ۲۵۲۳، ۲۵۲۴، ۲۵۲۵، ۲۵۲۶، ۲۵۲۷، ۲۵۲۸، ۲۵۲۹، ۲۵۳۰، ۲۵۳۱، ۲۵۳۲، ۲۵۳۳، ۲۵۳۴، ۲۵۳۵، ۲۵۳۶، ۲۵۳۷، ۲۵۳۸، ۲۵۳۹، ۲۵۴۰، ۲۵۴۱، ۲۵۴۲، ۲۵۴۳، ۲۵۴۴، ۲۵۴۵، ۲۵۴۶، ۲۵۴۷، ۲۵۴۸، ۲۵۴۹، ۲۵۵۰، ۲۵۵۱، ۲۵۵۲، ۲۵۵۳، ۲۵۵۴، ۲۵۵۵، ۲۵۵۶، ۲۵۵۷، ۲۵۵۸، ۲۵۵۹، ۲۵۶۰، ۲۵۶۱، ۲۵۶۲، ۲۵۶۳، ۲۵۶۴، ۲۵۶۵، ۲۵۶۶، ۲۵۶۷، ۲۵۶۸، ۲۵۶۹، ۲۵۷۰، ۲۵۷۱، ۲۵۷۲، ۲۵۷۳، ۲۵۷۴، ۲۵۷۵، ۲۵۷۶، ۲۵۷۷، ۲۵۷۸، ۲۵۷۹، ۲۵۸۰، ۲۵۸۱، ۲۵۸۲، ۲۵۸۳، ۲۵۸۴، ۲۵۸۵، ۲۵۸۶، ۲۵۸۷، ۲۵۸۸، ۲۵۸۹، ۲۵۹۰، ۲۵۹۱، ۲۵۹۲، ۲۵۹۳، ۲۵۹۴، ۲۵۹۵، ۲۵۹۶، ۲۵۹۷، ۲۵۹۸، ۲۵۹۹، ۲۶۰۰، ۲۶۰۱، ۲۶۰۲، ۲۶۰۳، ۲۶۰۴، ۲۶۰۵، ۲۶۰۶، ۲۶۰۷، ۲۶۰۸، ۲۶۰۹، ۲۶۱۰، ۲۶۱۱، ۲۶۱۲، ۲۶۱۳، ۲۶۱۴، ۲۶۱۵، ۲۶۱۶، ۲۶۱۷، ۲۶۱۸، ۲۶۱۹، ۲۶۲۰، ۲۶۲۱، ۲۶۲۲، ۲۶۲۳، ۲۶۲۴، ۲۶۲۵، ۲۶۲۶، ۲۶۲۷، ۲۶۲۸، ۲۶۲۹، ۲۶۳۰، ۲۶۳۱، ۲۶۳۲، ۲۶۳۳، ۲۶۳۴، ۲۶۳۵، ۲۶۳۶، ۲۶۳۷، ۲۶۳۸، ۲۶۳۹، ۲۶۴۰، ۲۶۴۱، ۲۶۴۲، ۲۶۴۳، ۲۶۴۴، ۲۶۴۵، ۲۶۴۶، ۲۶۴۷، ۲۶۴۸، ۲۶۴۹، ۲۶۵۰، ۲۶۵۱، ۲۶۵۲، ۲۶۵۳، ۲۶۵۴، ۲۶۵۵، ۲۶۵۶، ۲۶۵۷، ۲۶۵۸، ۲۶۵۹، ۲۶۶۰، ۲۶۶۱، ۲۶۶۲، ۲۶۶۳، ۲۶۶۴، ۲۶۶۵، ۲۶۶۶، ۲۶۶۷، ۲۶۶۸، ۲۶۶۹، ۲۶۷۰، ۲۶۷۱، ۲۶